

Adriana Wielgus

Wydział Nauk o Zdrowiu

Temat: Uwarunkowania psychospołeczne i kliniczne jakości życia chorych z padaczką

WPROWADZENIE: Jednym z najczęściej występujących zespołów neurologicznych jest padaczka. To choroba przewlekła, którą dotkniętych w Polsce jest ponad 300 tys osób. Bez względu na rodzaj, nasilenie czy fazę procesu, choroba może prowadzić do ograniczenia pełnienia ról społecznych i obniżenia jakości życia. Badanie miało na celu określenie zależności między jakością życia, a czynnikami socjo-demograficznymi, klinicznymi oraz postawami społecznymi osób chorych na padaczkę. Także, jak akceptacja choroby i kontrola emocji wpływa na jakość życia pacjentów. MATERIAŁ: W badaniu wzięło udział 370 pacjentów, u których zdiagnozowano padaczkę, z czego 172 (46,49%) kobiet i 198 (53,51%) mężczyzn. Średni wiek badanych osób wyniósł 38,5 lat. METODY: Badania realizowano w okresie od czerwca 2021 do grudnia 2022, metodą sondażu diagnostycznego. Wykorzystano Kwestionariusz WHOQOL-Bref, Skale Kontroli Emocji (CECS), Akceptacji Choroby (AIS) oraz autorski kwestionariusz składający się z trzech części: socjo-demograficznej, klinicznej i postaw społecznych wobec chorych na padaczkę. Badania przeprowadzono w Szpitalu Wielospecjalistycznym im. dr L. Błażka w Inowrocławiu, Szpitalu Uniwersyteckim nr 1 im. dra A. Jurasza i Szpitalu Uniwersyteckim nr 2 im. dra J. Bizuela w Bydgoszczy. WYNIKI: Do analiz statystycznych wykorzystano Zintegrowany Zestaw Oprogramowania do Manipulacji Danyimi R. Grupa badanych, oceniła ogólną jakość życia na poziomie średniej wynoszącej $2,95 \pm 0,67$ pkt, a samoocenę stanu zdrowia $2,47 \pm 0,89$ pkt. Natomiast średnie wyniki jakości życia wyniosły odpowiednio: dziedzina somatyczna (12,55), dziedzina psychologiczna (12,31), dziedzina socjalna (10,77) i dziedzina środowiskowa (12,10). Na jakość życia, istotny wpływ miała sytuacja materialna ($p < 0.01$). Spośród czterech badanych domen jakości życia, problem podjęcia pracy nie korelował tylko z domeną środowiskową ($p > 0.05$). Najczęstszymi przyczynami zachorowania na padaczkę były: nadużywanie alkoholu (131/370), uraz głowy (122/370), a (68/370) nie zna przyczyny. W ankiecie własnego autorstwa, dotyczącej postaw społecznych wobec chorych na padaczkę, wyróżniono trzy części: społeczną, osobistą i zawodową. Uzyskane wyniki z części pierwszej istotnie korelowały z domeną psychologiczną ($p < 0.05$) i środowiskową ($p < 0.05$); druga wpływała na domenę socjalną ($p < 0.001$); natomiast

ostatnia istotnie korelowała z wszystkimi dziedzinami jakości życia. Średni wynik punktowy na skali AIS wyniósł $19,36 \pm 7,28$ pkt, a na skali CECS $57,12 \pm 10,71$ pkt.

WNIOSKI: Uczestnicy badania cechowali się przeciętnym poziomem jakości życia, niższą ocenę wykazały osoby starsze (we wszystkich dziedzinach). Chorzy na padaczkę wykazywali największy deficyt w domenie socjalnej, a najlepiej funkcjonowali w domenie somatycznej. Pacjenci nadużywający alkoholu wykazywali, obniżoną ocenę jakości życia. Natomiast im wyższy był stopień akceptacji choroby, tym lepsza ocena jakości życia we wszystkich obszarach. Badania wykazały wyższy poziom tłumienia negatywnych emocji przez kobiety.

Bichy